

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Zwolle
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Zwolle, 19 maart 2026

Onderwerp: Advies nieuw maatwerkproduct Fase-Z Wonen

Geacht College,

Met dit document brengt de Participatieraad Zwolle haar advies uit over het nieuwe maatwerkproduct Fase-Z Wonen.

Dit advies is tot stand gekomen op basis van een door de Participatieraad Zwolle georganiseerde adviesbijeenkomst, waarin leden van de Participatieraad, de Jongerenraad, Toegankelijk Zwolle en vertegenwoordigers van werkgroepen en het Cluster GGZ hun inzichten hebben gedeeld.

Tijdens deze bijeenkomst zijn signalen, aandachtspunten en adviezen opgehaald vanuit inwonersperspectief. Dit advies is een weergave van deze opgehaalde inzichten en is bedoeld als inhoudelijke reflectie op het nieuwe product Fase-Z Wonen, met als doel dit product te versterken en beter aan te laten sluiten bij de leefwereld van de betrokken inwoners van Zwolle met mentale kwetsbaarheid en hun ouders, opvoeders en mantelzorgers.

Algemeen

De Participatieraad Zwolle waardeert de opzet van de productomschrijving en het proces dat eraan voorafgegaan is. Het is belangrijk dat er voor een groep Zwollenaren met mentale kwetsbaarheden, die tussen wal en schip dreigt te raken, nu toch gewerkt wordt aan een voorziening. Het document en het proces tot nu toe tonen aan dat er belang wordt gehecht aan zorgvuldigheid richting de betrokken doelgroep. Het aanbestedingsdocument is helder geschreven voor en met de zorgpartijen die bij deze aanbesteding een rol willen spelen.

Tegelijkertijd denken wij dat degenen om wie het hier gaat zichzelf niet gemakkelijk zullen herkennen in deze tekst(en). Het is een zakelijk stuk, waarbij soms niet duidelijk is om welke doelgroep het nu precies draait. Niet iedereen die het gevoel heeft tussen wal en schip te raken kan in deze voorziening een plek krijgen. Wij denken dat een duidelijker omschrijving van de doelgroep te hooggespannen verwachtingen bij betrokkenen kan voorkomen.

Door de nadruk die in het proces heeft gelegen op het maken van het aanbestedingsdocument voor zorgaanbieders, is er in onze ogen wat te weinig aandacht geweest voor de inbreng van ervaringsdeskundigen en de bijdrage die samenwerkingspartners in de stad kunnen leveren, bijvoorbeeld jongerencentra, aan het welzijn van de doelgroep van Fase-Z Wonen. Wij adviseren hier alsnog ruimte voor te maken.

Leeswijze(r) bij ons advies

De Participatieraad heeft een viertal stukken besproken, te weten een memo, de productomschrijving, het verslag van de marktconsultatie en een reflectie op de marktconsultatie. De laatste twee stukken zijn door ons gelezen als achtergrondinformatie bij de memo en de productomschrijving. Over deze twee stukken geven wij (vanzelfsprekend) geen advies, maar de inhoud van deze stukken was wel aanleiding voor het formuleren van een aantal aandachtspunten voor het vervolg van het proces van het in de markt zetten van Fase-Z Wonen.

Leesbaarheid en taalgebruik

De Participatieraad Zwolle adviseert om kritisch te kijken naar het taalgebruik in de bijbehorende memo. Er ontstaat bij begrippen en zinnen als 'het verdwijnen van begeleid wonen' en 'beschermd thuis' onduidelijkheid. We stellen voor om bij de memo een legenda te maken met moeilijke woorden en beleidstermen. Ook omdat we lezen in de verslagen dat er ook bij de aanbieders onduidelijkheid ontstond, bijvoorbeeld rondom de term 'crisisituatie'. De Participatieraad Zwolle adviseert om consequent te kiezen voor eenvoudige, duidelijke en inclusieve taal.

De naam Fase-Z Wonen roept vragen op. Wat zit er achter deze naam? Het kan de Z van zinvol of zelfredzaam zijn, daar is immers aandacht voor bij deze woonvorm. Maar Fase Z riep ook een minder positieve associatie op: in het alfabet is er daarna niks meer. Wij adviseren de naam nog eens te laten toetsen door ervaringsdeskundigen.

Opmerkingen bij de Memo

Wij adviseren om de context nog iets beter uit te leggen. Waar komt de behoefte aan een maatwerkoplossing uit voort, voor welke doelgroep is dit aanbod precies? Wij merkten dat er bij sommige mensen onrust ontstond door zinnen als 'het verdwijnen van beschermd wonen'. Bij de alinea over het taalgebruik hebben we daarover al iets geschreven.

De achtergronddocumenten brachten bij ons een aantal thema's onder de aandacht, waarover wij graag meer zouden willen lezen in de memo en -indien van toepassing- in het aanbestedingsdocument.

Wij adviseren om *zowel in de memo als in de productomschrijving* inhoudelijker te beschrijven waaruit de begeleiding bestaat. En waar ligt de eindverantwoordelijkheid voor de begeleiding? En hoe wordt er gehandeld in crisissituaties?

En wij adviseren ook om aandacht te besteden aan het verschil in begeleiding door de week en in het weekend. Nu ligt het zwaartepunt op door de week, maar het zou kunnen dat er juist in het weekend meer behoefte is aan begeleiding voor deze groep, omdat er in de weekenden geen structuur is vanuit school, werk of andere participatieve bezigheden. Daarom lijkt het ons een goed idee om al na een paar maanden een evaluatie te doen, met de betrokken bewoners, om te kijken hoe het wonen in deze nieuwe woonvorm uitpakt, hoe de begeleiding uitvalt en of het nodig is om bij te sturen.

Voor wat betreft de groepsgrootte adviseren wij om hier ook personen uit de doelgroep naar te laten kijken.

Opmerkingen bij de productomschrijving

Deze is bedoeld voor de aanbieders die in willen schrijven op het product. Een en ander is helder verwoord. Wij adviseren om in de omschrijving nog extra aandacht te schenken aan wat er in crisissituaties gebeurt.

Opmerkingen naar aanleiding van reflectieverslag

Op pagina 4 van het reflectieverslag wordt geschreven over crisisplekken. Wij adviseren hier nog extra aandacht aan te besteden. Het proces van toewijzing van een plek in een crisissituatie luistert nauw. Soms zit er niets anders op dan snel te handelen. En dan zijn heldere afspraken een voorwaarde.

Op pagina 6 van het reflectieverslag staat de functiemix beschreven. Wij adviseren hierover nog iets te schrijven in de memo. Waarom is juist deze functiemix nodig voor de betrokken doelgroep? En wat als het niet lukt om precies deze groep medewerkers te werven? En wat is precies 'groepsgebonden inzet'?

Tot slot

De regie en toewijzing van een spoedplek ligt bij het team WMO Wonen van SWT Zwolle. De Participatieraad vindt eenduidigheid in dit proces van groot belang. Daarom adviseren wij om na regelmatig op besluitvorming te evalueren om eenduidigheid in dit proces te bevorderen en kwaliteit en gelijkheid te borgen.

Een laatste punt waarover nog gesproken is, betreft de nazorg. Dat hoort in zijn aard niet binnen de aanbesteding van dit specifieke product. Immers: nazorg is er wanneer iemand niet langer van dit product gebruik maakt. Iedere poging die we doen om iets te regelen voor de 'tussen de wal en het schip-vallers' levert ook weer een nieuwe gevarezone op. Nazorg moet niet weer een

geheel nieuw product worden bij Fase-Z. Daarom adviseren wij u om los van dit nieuwe product na te denken over het thema nazorg.

Met bovenstaande aandachtspunten beoogt de Participatieraad Zwolle eraan bij te dragen dat de mensen voor wie Fase-Z Wonen bedoeld is, ook daadwerkelijk gebruik kunnen gaan maken van deze mogelijkheid.

Met vriendelijke groet,

Aljona Wertheim

Voorzitter Participatieraad Zwolle